

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffe,
Justitsområdet og Ligestilling
lsiin@nanoq.gl

Att.: Kathrine Ødegård
Odka@nanoq.gl

Ulloq / Dato
All. nr. / Brev nr.
J. nr.
Sull. / Sagsbeh.

5. juni 2024

240179

JOIN lok. 7475

Takornariartitsinermut zone-nullu agquaasarneq il.il. (Takornarialerinermet inatsit) pillugit Inatsisartut inatsisaanik tusarniaanermut akissuteqaat

Nalinginnaasumik

Kalaallit Nunaannut aningaasaqarnikkut kiisalu nunatsinni takornariaqarnikkut sammisqaqtitsinernik sapinnigisamik pitsaanerpaamik inuiaqatigiinnut iluaqutaasussamik takornarialerinermet inatsimmiq atuutilersitsinissamut kissaateqarneq pillugu Qeqqata Kommunianit ajorineqanngilaq. Takornarialerisut nunatsinni najugaqaratik piffissami takornariaqarnerpaaffiup taamaallaat nalaani nunatsinnilu suliffeqarfinnik atuinatik suleqateqaratilluunniit tikittartut inatsisitigut sukateriffiqineqarpata pissusissamisoortutut isigivarput.

Taamaattorli inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat annertunerusumik missingersuutaannarmillu siammassissojussuusut pillugit kommuuni isornartorsutissaqarpoq. Minnerunngitsumik siunnersuit taassumalu inatsisitigut teknikkikkut pitsaassusai pillugit. Maluginiarneqarportaaq piumasaqaatit tunngaviillu ersarerluttut takornarialerinermet suliffeqarfimmik aallartitserusuttunut tamat isiginnilersitsinissamut ajornakusoortitsisut, taamaallillutillu ingerlatsisunut ataasiakkaanut inatsisit naapertorlugit aaqqissuinissaannut ajornakusoortitsillutik. Taamaalluni siunnersuit killormut sunniuteqaratarsinnaalluni takornarialerinermet imaluunniit aallartisaanermik siuarsaanngitsuussaaq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassanut

Inatsisissatut siunnersuit pisortanut inuussutissarsiortunullu pitsaasumik aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaanut inatsisiortup naliliineranut Qeqqata Kommunia isumaqataanngilaq. Inatsisissatut siunnersuutitigut takornarialerisunut annertuumik allaffissornermik kinguneqartitsissaaq, tamannalu takornariaqartitsisunik pioereersunik aammalu aallartitserusussinnaasunik ima annertutigisumik eqquisinnaatigivoq, siunissami takornariaqarnerneq annikillisinnaalluni.

Qeqqata Kommuniata tunngaviusumik paasisinnaavaa aningaasat takornariaqarnermi iluanaarutigineqartut nunatsinniiginnartinniarneqarneri. Kisiannili takornariaqarnermik ingerlataqarlutik suliffeqarfuit piginnittuusa 67%-iisa nunatsinni najugaqarnissamik piumasaqaatit atuutilersinneqassappata, Qeqqata Kommuniata nalilerpaa siunissami takornariaqarnikkut nunanit allanit aningaasaliinerit annaaneqarsinnaasut. Kommunimut tamanna piviusorsiortuunngilaq,

Qeqqata Kommunianut saaffiginnittooqarlassaaq, inunnut ataasiakkaanut pinani.
Henvendelse bedes adresseret til Qeqqata Kommunia og ikke fil enkeltpersoner.

takornariaqarnermimmi ingerlataqartut aalisartunut aningaasarpassuarnik nalilinnik pisassaqartunut sanilliullugit aningaaserivinnit atukkerneqarsinnaanerat taamak annertutigingimmat.

Kangerlussuarmi sumiiffimmi inuiqaqtigiaqnik ajalasoortitsisumik takornariaqarneq annertuumik appariaateqaratarsinnaavoq, nunamini allaneersut takornarialerisut taakkupput immikkoortumut takornariartitsisartut aammalu aningaasaqarnermut annertuumik sunniuteqartuusut. Kangerlussuarmi Albatros takornariaqarnermik ingerlatsisut annersarivaat, taannaallunilu siunissami Kangerlussuarmi mittarfeqarfip atorluarneqarluni ingerlaannarnissaanut, aningaasaqarnikkut naammattumik sullissinissaminut tunngavissalik. Naalakkersuisut akunnittarfik 2023-imi tuniniarniarlugu aaliangerput, inatsimmillu sukaterinissamik siunertalimmik eqqussinissaq siunertarineqarsimappat, akunnittarfimmik tuniniaanerup siunertaanut naapertuitinngilaq.

Inatsisisatut siunnersuut Maniitsumi qaqqani portusuuni sisorariartitsisartunut sunniuteqassaaq kingunerisaanik aningaasaqarnikkut kaaviiartitsinermut kingunerlutitsissalluni, sisorariartitsinermi qulimiguulinnik attartortsisinermi, akunnittarfinni unnuinernut angallatinillu attartortsisartunut suliassaqartitsilluartarpoq. Qaqqani portusuuni sisorariartitsinissamut ilisimasallit nunatsinni najugaqartut naammattut pigineqanngillat, Naalakkersuisullu suliffeqarfinnik piginnittunut nunatsinni najugaqarnissamik piumasqaasersulininginnerminni, qaqqani portusuuni sisorariartitsinermik piginnaanillit amerlisarnissaannut sulissuteqqaartariaqaraluarpit.

Tamatullu siunnersuutip immikkoortunut allanut attuuttumik sunniuteqaratarsinnaanera inatsisiortumit eqqarsaatigineqartariaqarpoq, tamakkumi nunanit allanit aningaasaliisartut immikkoortumi allaffissornersuarmik, ilaatisinnginnermut aammalu immikkoortiterinermut tullinnguunnissaannut annilaanganermikkut Kalaallit Nunaannut aningaasaliinerminkun unitsitseratarsinnaallutik. Nunarsuarmi nunanit allanit aningaasaliisartunik orniginarsaanissamik annertuumik suliniuteqartoqarpoq, tamakuuppummi ineriertortitsinermik, suliffisanik, pitsaassutsimik qaffaanermik aammalu ilisimasanik avitseqatigiinnermik tunngaviliisut. Tamanna Kalaallit Nunaannit mattunneqarniartariaqanngikkaluarpoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuut inatsisinut allanut, soorlu Pilersaarusiornermut inatsimmut aammalu Selskabinut inatsimmut kiisalu Tunngaviusumik inatsimmi § 73 aamma artikel 2 i 4. Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqtigiiissummut tapiusumik allattukkat (EMRK). Naggataagullu maluginiarneqarpoq ukiumut suliaqarfissamut nutaamut aningaasaliissuteqartoqanngippat, suliassanik annertunerusunik isumaginnissinnaanissamut kommuni isumallutissaqanngitsoq.

Malik Berthelsen
Qeqqata Kommuniani Borgmesteri

Tijana Rix
Teknikkimut Avatangiisinullu Pisortaq

Oqaaseqaatit aalajangersimasut

§ 1-imut

Imm. 1 aamma 2. Oqaasertalersorneri - oqaaseqaatillu - siammasissuuneri eqqarsaatigalugit misissuataaqinnejarnissaat innersuussutigineqarpoq. Tassunga atatillugu Pilersaarusrornermut inatsimmut ataqtigiiisaarinissaq inatsisiliortumut innersuussutigineqarpoq. Soorluttaaq Kalaallit Nunaanni tunngaviusumik nunamut ataatsimoorussamik piginnittuuneq atuuttuusoq eqqarsaatigineqartussaasoq.

Imm. 3: Inatsimmut normu eqqortuusoq allassimanissa innersuussutigineqarpoq.

Imm. 4: Oqaaseqaatini oqaasertalersuinerit misissuataaqinnejarnissaat innersuussutigineqarpoq, matumani inuussutissarsiutinut aalajangersimasunut tamanut imaluunniit takornariaqarnermik suliffeqarfiiit akuersissummik piumasaqaatinit pinngitsuutinnejarnissaanersut ersinngimmat aammalu "allaffissornikkut oqimaappallaartussatut"-nut suut attuumassuteqarnerinut ersarluppalaaarmat. Tamanna inatsimmi takunnilluarsinnaanermik pielrsitsinissaq siunertaralugu. Assersuutigalugu aningaasatigut killiliisoqarsinnaaneranik eqqarsaateqartoqarsinnaavoq, taamaaliornikkut takornarialerinertermik suliffeqarfiiit aalajangersimasumik isertitaqarnissamut killiffiusoq ataallugu isertitaqartunut tamanna atuutissanani.

§ 2-mut

Imm. 1: Nunamut tamarmut imaluunniit suliffeqarfinnut ataasiakkaanut aningaasaqarnerup katinnera pineqarnersoq ersarnerlukkami. Niuertarfiiit takornariartaatinut uuliamik nerisassanillu tunisaqarneq kaaviaartitaanik ilaqpap, niuertarfinnik ingerlatsisunut tamanna aamma atuutilissanersoq ersarnerlupportaaq.

Imm. 3: "Takornariaq" pillugu nassuaaneq ima atuarneqassanerluni, inuk Nuummi najugaqartoq Nuummi sulinngiffeqarluni sumiiffimmi takornarialerisoq aqqutigalugu kangerlunnut angalaarpal, taava takornariatut isigineqassanngitsooq? Taamaattoqarnerani takornariaq Inatsit naapertorlugu ilumut takornariatut taaneqarsinnaanissaq qulakteerniarlugu, takornariaq sumi nalinginnaasumik najugaqarnersoq takornarialerinertermik suliffeqarfiiup misissornissaanut akisussaasuua?

Aalajangersakkamut annertunerusumik nassuaassisunik ilassuteqartoqarsinnaanissa innersuussutigineqarpoq. Assersuutigalugu "sillimaniarnermut pilersaarut", "upalungaarsimanermut pilersaarut" aammalu "nalorninaatinik nalilersuineq", taamaalilluni taaguutinut nassuaatit inatsimmi paragraffimit tigussaasumit tiguneqarsinnaalissallutik taamatullu inatsisip allaaserineranik atuaruminarsaaqataassallutik.

§ 3-imut

Aalajangersakkani oqaaseqaatit allanngortiterneqarnissaat innersuussutigineqarpoq, tamatumani akuersissutinik pissarsinissamut piumasaqaatit ersarinnerunissaat aammalu kinaassusersiunnginnissaat anguniarneqassalluni, taamatullu takornarialerinertermik suliffeqarfiiit inatsisit atuuttut naapertorlugit ilusilersornissaannut periarfissaqassallutik. Akuersissummut atugassanut tamanna aamma atuuppoq. Piumasaqaatit atugassarititaasullu nalunaarutitut aaqqissorneqarnissaat, inatsisisstat siunnersuutip saniatigut tusarniaassutigineqartut

eqqarsaatigineqarsinnapput, taamaaliornikkut inatsisit sutigut eqqarsaatersuuteqarnersoq aammalu sutigut allaffissorermik ingerlatsisoqarniarnersoq takornarialerinertermik suliaqarfiiit ilisimassallugu.

Imm. 5: "Siumut ilimasaarutitaqanngitsumik atorunnaarsitsineq" taamaattori illuatungerisamik tusarniaanissamut ingerlatsinermut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit siumut tusarniaassutigineqareerluni. Inatsimmi oqaaseqaatit paasiaqarnermik pilersitseqataanngillat.

Imm. 7: Tamanit atuarneqarsinnaatillugu akuersisarnermut oqartussaqarfik isummiinnartussaassaaq, ima paasillugu ataaseq aalajangaasu"ssaavoq".

§ 4-mut

Inatsimmi aalajangersakkami tigussaasumut inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit erseqqissaataassasut innersuussutigineqarpoq - imarisaanik uteqqiiginnaratik – taamaalilluni nassuaassinissamut oqaaseqaatit innersuussutigineqarsinnaassallutik. "Pisuni immikkut ittuni" ersarinnerusumik nassuaatigineqarnissaa innersuussutigineqarportaaq. Immikkut akuersissuteqarnissamut qanoq qinnuteqartoqarsinnaaneranik, immikkut akuersissutinut piumasaqaatit aammalu itigaritsisoqarsimaneratigut naammagittaalliornissamut periarfissat ilangunneqarnissaat eqqarsaatigeqqinnejqartariaqarluarpoq.

§ 5-imut

"Naliliineq"-up peerneqarnissaa innersuussutigineqarpoq, oqartussanimi sullissinermi paassisutissat pisariaqartut kisiisa piniarneqarsinnaammata. Taamaalillunilu paassisutissat suut pisariaqartuuneranut missingersuutitut naliliinerunani.

Imm. 2: Inatsisissatut siunnersuut inuit pillugit paassisutissat pillugit inatsimmik malinninnissaa innersuussutigineqarpoq.

§ 6-imut

Akuersissummik tunniussinissamut piumasaqaatit periutsillu ersarissumik allassimassasut imaluunniit Inatsisartut inatsisaanut matumunnga ilassutitut akuersissutinut nalunaarusiortoqassasoq innersuussutigineqarpoq, taannalu tusarniaanerup saniatigut tusarniaassutigineqassalluni, taamaaliornikkut akuersissutinut piumasaqaataasunut atugassarititaasunullu atuuttunut naapertuuttumik takornarialerinertermik suliffeqarfiiit ilusilersornissaminnut periarfissinneqarsinnaassallutik.

Naalakkersuisut "takornariartitsisartunut aalajangersimasunut" malittarisassiorsinnaanerinut aalajangersakkamut oqaaseqaammi suna pineqarnersoq ersarnerluppoq, matuman i suliffeqarfik aalajangersimasoq imaluunniit takornarialerisut aalajangersimasut pineqarnersut nalunarluni. Malittarisassanik immikkut ittunik atuutilersitsinissamik kissaateqarnermi assigiimmik sullissinissamut tunngavik assigiinngissitsinissamillu inerteqquq annertunerusumik eqqumaffiginiarneqartariaqarput, matuman assigiinngissitsinissaq inatsisitigut tunngavissaqarnersoq, ilaminut naleqqunnersoq aammalu inuiaqatigiinnut tunngassuteqartutigut tunngavilerluarneqarsinnaanersoq.

§ 7-imut

Akuersissuteqartarnermut aaqqiissutip allaffissornikkut il.il. piginnaasaqartunik aallartitanit ingerlatsinissaat Naalakkersuisunut naammagittaalliornissamik imaqartinneqassasoq

innersuussutigineqarpoq, matumani ingerlatsinermut inatsit malillugu immikkoortumik allaffissornikkut ingerlatsisoqarnissaa, inatsimmi siunertaasoq malillugu aammalu assigiissaartumik ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerneqarnissaa siunertalarugu.

§ 8-mut

Imm. 1: Maluginiarneqarpoq aalajangersakkat "taamaallaat"-mik oqaasertallit suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummut sanilliullugu ingerlariaqqittoq, kisermmaassinermi ("taamaallaat") "pingaartumik"-t annertunerummat. Assersuutigalugu kisermmaassinermi nunanit allanit takornarialerinerterik suliffeqarfiiit mattunneqarput – taamatullu sammisaqartitsivinni Kalaallit Nunaanni suliffeqarfefeqanngitsumi, taamatut ingerlatsinissamik kissaateqanngitsumi imaluunniit assingusumik neqerooruteqarsinnaanngitsumi.

§ 9-mut

Takornarialerinermut suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni najugaqartumit pigineqarneranik aamma ingerlanneqarneranik aalajangersakkatigut qanoq qulakkeerneqassanersoq ersarnerluppoq.

Ingerlatseqatigiiffit Kalaallit Nunaannit akileraartussaatitaanerannut malittarisassat atuuttut aallaaviginissaat inatsisiliortunit eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut inatsissatut siunnersuut selskabit pillugit inatsimmut naapertuunnissaa inatsisiliortunit qulakkeerneqartariaqarpoq, matumani nunamut aalajangersimasumut suliffeqarfiiit piginnittuissa atasuuneranik aalajangersaasinnaaneq inerteqqutaannginnersoq pillugu eqqarsaatigineqassasoq. Maluginiarneqarpoq Danmarkimi Erhvervsstyrelsen-imit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiiit naalagaaffeqatigiinneq patsisaalluni nunanit allaninngaanneersutut isigineq ajoraat.

§ 10-mut

Aalajangersakkami oqaaseqatigiiliornera inatsisitigut oqaatsit atorneqartut ersarinnerusut atorlugit allanngortinnejarnissaanik innersuussutigineqarpoq. Inatsimmit allamit oqaaseqatigiinnit isumassarsiortoqarsinnaavoq.

Imm. 1: Sillimaniarnermut pilersaarutinik, upalungaarsimanermut pilersaarutinik aammalu nalorninaatinik nalilersuinernik suliaqarnissamut sumiiffinni qimussertartunik imaluunniit angallatinik ingerlatsisartunut qanoq annertutigisumik allaffissornerjuassuaqartitsinerup inatsisiliortunit eqqarsaatigilluarneqassasoq innersuussutigineqarpoq.

Imm. 3: Assersuutigalugu qimussertartunut, sumiiffimmi angallassisartunut imaluunniit suliffeqarfiiit ataasiinnarmik sulisoqartunut minnerusumik takornariaqartitsinerterik ingerlatsisunut aammalu annertunerusumik allaffissornikkut ingerlatsinissamut isumalluuteqanngitsunut tunngatillugu, pisariaqartitsinerterik sillimaniarnermut pilersaarut aatsaat nutartertarnissaa innersuussutigineqarpoq.

§ 11-mut

Kinaassusersiunngitsumik taarsiinissamut akisussaafflersuineq annertuvoq aalajangersaanerlu ima siammasitsigaaq takornarialerinerterik suliffeqarfimmik ingerlatsinissamut kajumissuseqarsinnaanerannik ernumalersitsilluni - minnerunngitsumik takornarialerinerterik ingerlatsisut minnerusut eqqarsaatigalugit. Inatsisit sinneri allat matussusiinersut qulaajarneqarsinnaapput, matumani imarsiornermi inatsit, avatangiisit pillugit inatsit aammalu

silaannakkut angallassinermut inatsit kiisalu tunisassianut akisussaaffiginninneq pillugu inatsit ilanngullugit.

§ 12-imut

Sillimmasiinissamik neqeroorsinnaasunik/neqeroorusussinnaasunik sillimmasiisarfeqarnersoq aalajangersakkami naatsorsuutaavoq. Qimusertitsisartoq takornarissanik ingerlatsinermi kinaassusersiunngitsumik taarsiisussatut akisussaanermik matussuseerusuttumik sillimmasiisarfeqanngippat, taava qimusertitsisartoq qanoq iliussava? Sillimmasiisarfeqanngippat taamatut sillimmaseerusuutumi, taava pineqartoq akuersissummik pissarsisinnaanermigut mattunneqassava. Taamaattoqassappat Kangerlussuarmi Sisimiunilu kalaallit qimusertitsisartut tamarmik ajtuussapput, taamaalillunilu kommunimi takornariaqarnikkut annertuumik ingerlatsiviusumik annaasaqassalluni.

§ 13-imut

Siuliani § 3-mut § 6-imullu oqaaseqaatit naapertorlugit piujuartitsinissamik piumasaqaatit malillugit ilusilersorsinnaanermut malinnissinnaanermullu sapinggisamik periarfissaqalerseqqillutik kinaassusersiunngitsunngornissaat tigussaasunngornissaallu innersuussutigineqarpoq.

§ 14-imut

Siuliani § 3-mut § 6-imullu oqaaseqaatit naapertorlugit akuersissutit qanoq akeqarnerinik ilisimaneqarniassammat, inatsisisstat siunnersuutip suliarineqarnera ilutigalugu akuersissutinut nalunaarummik suliaqartoqarnissaa innersuussutigineqarpoq.

§ 15-imut

”Naalakkersuisuni sulisoq” atornagu inatsisitigut oqaatsit atorneqartut atorneqarnissaat innersuussutigineqarpoq. Assersuutigalugu ”Inatsit naapertorlugu pisortat imaluunniit inuit taamatut piginnaatinneqartut, pissusissamisoortumik kinaassutsimut uppernarsaammik peqarlutik...” Ima ilassuteqartoqarsinnaavoq ”Takornarialerisut atorsinnaasoqartinnagu sapinggisamik siumut ilisimatinneqarsimassapput”. Soorluttaaq pasitsaassinermut piumasaqaat inatsimmut ilanngunneqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavoq - oqaaseqaataasunit. Illup inniminassusia eqqarsaatigalugu tamanna tunngaviusumik inatsisitigut pisinnaatitaaffiuvoq.

§ 16-imut

Maluginiarneqarpoq oqaaseqaatini [...] ”Aalajangersagaq isigineqassaaq atasumik siunnersuummi § 17, imm. 1, nr. 5-imut, akiliisitsisummillu pineqaatissiisoqarsinnaalluni” innersuusutigineqarmat. Aalajangersagaq inatsisisstat siunnersuummi takuneqarsinnaanngilaq.

Inatsisiliortoq siunnersuummi § 18, imm. 1, nr. 5 innersuussutiginiarsimappagu, taava akiliisitsisummik ”pineqaatissiinermi” eqqartuussivimmit pineqaatissiinikkut ”pineqaatissiinerup” pisarnera maluginiarneqassaaq, pissaanerup pingasunut aggulunnera naapertorlugu. Akiligassiisummik ”akiliisussanngortitsineq” allaffissornikkut akiligassiissuteqarnerunissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq. § 16-imut oqaaseqaatini oqaatsit atorneqartut assigiinngissitaarnerat naapertorlugu, inatsimmi suna siunertarineqarnersoq ersarnerlulaarpooq.

§ 17-imut

”Immikkoortuni angallannissamut uninnganissallu killilorsorneqarnissaannut” oqartussat atorsinnaatinissaannut taamaalilluni annertuvoq. Soorluttaaq aalajangersakkami suna siunertaanersoq, kommunit sunik tunniussaqassanersut inatsisiliortut eqqarsaatersuutigineraat, sulinermi aalajangersakkat ganoq atuutinneqassanersut aammalu takornariaqarnermut initsisissatut siunnersummut aalajangersagaq sooq ilaanersoq ersarnerluttoq.

Kommuni naliliivortaaq, inatsisissatut siunnersuut Pilersarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 25. januar 2024-meersumik (Pilersarusiornermut inatsit), § 1, imm. 1 aammalu imm. 3 naapertorlugit pinngortitamik illersuinissamik aammalu illoqarfinni, nunaqarfinni nunallu timaani immikkoortunik atuinermik peqqissaartumik naleqqussaanikkut inuussutissarsiornikkut avatangiisitigullu piujuartitsumik inerisaanikkut siuarsaanissamik siunertaqartumik, Namminersorlutik Oqartussat inatsisitut nalunaarutigineqarneranut naapertuittingitsoq. Pilersarusiornermut inatsisimmi kommunini pilersarusiorneq, Pilersarusiornermut inatsimmi §§ 17-19-itut, kommunit tulliuttutigut peqqissaarussamik immikkualuttunut aggulunneqareerput, tassaallutik inuussutissarsiорiusunut, sukisaarsarfinnut, sanaartorfigeqqaanngitsunut, aalajangersakkatigut naleqqussaasumik killilersuisitsisinnaanermik periarfissaqartumik inuilaarsuaq, killeqarfinnut agguluineq aammalu immikkut aalajangersimasumillu siunertamut atuineq, matumani immikkualuttunut killeqarfinnullu il.il. appakaassinnaaneq piumasaqaatillu. Pilersarusiornermut inatsimmut kingullertigut allannguutitigut kommunit namminneq immikkualuttunut immikkut atuinissamut aammalu pisariaqartitsineq naapertorlugu peqqissaarussamik aalajangersagalerlugu siunertanut nassuaatit piumasaqaatillu nutaat annertusarsinnaavat.

Taamaalilluni siunnersummi matumani § 17 pisariaqanngilaq, oqaatigineqareersutummi Pilersarusiornermut inatsimmi kommunit ingerlanneqarnerinut immikkoortut aggulunneqarneri piumasaqaatillu annertuumik iluaneereereermata, siunnersummmilu § 17-ip Pilersarusiornermut inatsimmi kommunip pilersarusiorneqarneranut pingaaruteqartumik tunngaviatigut akornusiissaq.

Suliaqarfinnik aalajangersimasunik imaluunniit takornariaqarnermik suliffeqarfimmik malittarisaliornissamik kissaateqaraanni, aningaasaateqarnermut pissutsinut, ukiumut isertitanut, sulisut amerlassusaanut il.il. kinaassusersiunngitsumik piumasaqaatinik aalajangersasoqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Imaluunniit ingerlatsinissamut pingaarnertut kissaatigisatut eqqarsaatigisat aallaavigalugit attuumassuteqartunik tunngavissaqareernersoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

EMRK-mi artikel 2, imm. 1, ilassutitut tapiliussat sisamaat malillugu kinaluunniit naalagaaffiup pigisaani unioqqutitsinani pigisaaniittooq, sumiiffiup taassuma iluani kiffaanngissuseqarluni angalaarsinnaavoq, sumiinnissaminillu kiffaanngissuseqarluni toqqaasinnaanera malugeqquneqarportaaq. Artikel 2, imm. 3-kkut pisinnaatitaaffiup atortinneqarneranut akuliuttoqarsinnaavoq, akuliunneq inatsit tunngavigalugu pippat aammalu akuliunneq inuiaqtigiinni tamat oqartussaaqataaffigaanni nunap isumannaatsuutinnejcarnera, innuttaasunik toqqissimatsineq imaluunniit eqqissiviilliorneq pinerunnerluunniit pinaveersimatinniarlugu pippat, imaluunniit peqqissuseq ileqqorissuserlunniit illersorniarlugin pippat, imaluunniit allat pisinnaatitaaffii kiffaanngissuseqarnerilu illersorniarlugin pippat.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat EMRK-mut akerliunginnissaanut qulakkeerinissaanik aammalu siuliani taaneqartut naapertorlugit eqqarsaatigineqartutut allaaserisimasat aallaavigalugit akuliunnerup qanoq atsikkutigiinneranik oqaaseqaatitigut inatsisiliortoq nassuaateqarnerminik itisiliissasoq innersuussutigineqarpoq.

§ 18-imut

Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu peqqussutaasut malinneqarnissaasaa qulakteernissaannut oqartussat suliamik tigusinissaat inatsisiliortut pisariaqarsorigunikku, aalajangersakkatigut allaffissornikkut akiliisitsiniartarnikkut ilusilernissaat § 18-mut naapertorlugu innersuussutigineqarsinnaavoq. Pilersaarusrionermut inatsimmi § 62 isumassarsiorfiginiarneqarsinnaavoq. Peqqussutitigut akiliisitsiniaraanni eqqartuussiveqarfikkut ingerlateqqaartittarnera, pissusilersuutitigut aaqqiissuteqarnissamut sunniutaaruttarpoq.

§ 19-imut

Innersuussutigineqarportaaq ass. naammagitaalliuuteqarfimmut allaffissornikkut nammagittaalliorsinnaanermik pilersitsisoqassasoq, taamaalilluni Naalakkersuisut allaffissornikkut siullertut kingullertullu saaffissaassanatik.

§ 20-mut

Maannakkut takornariaqarnikkut inatsiseqannginnerani suna "unioqqutitsusooq" pillugu isumaqartoqarnersoq ersernerluppoq. Tamatumma saniatigut assersuutigalugu nalunaarutitigut akuersissuteqarnissamut piumasaqaatit, akuersissuteqarnermut atugassarititaasut, immikkut akuersissuteqarnermut kiisalu naammagittaalliuuteqarnissamut aalajangersarneqarsimannginnerat eqqarsaatigalugu, ikaarsaarnissamut piffissaliussaq sivikitsunnguuvoq.

Ikaarsaarnissamut aalajangersaaneq sivikippasereeropoq, minnerunngitsumik takornarialerisut arlallit ukiunut arlalinnut pilersaarutiminnt millionilikkaanik siumut aningaasaleerisimanissaat eqqarsaatigalugu. Tunngaviusumik inatsimmi § 73-imut aalajangersagaq naapertuunnersoq inatsisiliortumit eqqarsaatigineqarnissaa innersuussutigineqarpoq, tassani piginnittuusinnaaneq inniminartutut aalajangersarneqarnikuulluni, matumani pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsineq pineqarnersoq pillugu naliliisoqarluni.

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer,
Justitsområdet og Ligestilling
Isiin@nanoq.gl

Att.: Kathrine Ødegård
Odka@nanoq.gl

Ulloq / Dato
All. nr. / Brev nr.
J. nr.
Sull. / Sagsbeh.

5. juni 2024

240179

JOIN lok. 7475

Høringssvar til Inatsisartutlov om turistvirksomhed og zoneinddeling mv. (Turismeloven)

Generelt

Qeqqata Kommunia anerkender ønsket om at indføre en turismelov, der skal bidrage til at Grønland både økonomisk og samfundsmaessigt får mest muligt ud af turismeaktiviteterne her i landet. I principippet støtter Qeqqata Kommunia, hvis man lovgivningsmaessigt vil stramme op på de udenlandske turistvirksomheder der kun opererer i Grønland i højsæsonen og ikke benytter eller samarbejder med lokale virksomheder.

Kommunen stiller sig imidlertid kritisk overfor lovforslagets meget vidtgående og skønsmæssige bestemmelser, der rammer meget bredt. Ikke mindst sammenholdt med forslaget og dets bemærkningers lovtekniske kvalitet. Det bemærkes endvidere, at uklare krav og kriterier hindrer gennemsigtigheden for alle, der ønsker at drive turistvirksomhed, hvorved det bliver vanskeligt for den enkelte operatør at indrette sig efter reglerne. Dermed risikerer forslaget at opnå den modsatte effekt og hverken fremme turisme eller iværksætteri.

Til de økonomiske og administrative konsekvenser

Qeqqata Kommunia deler ikke lovgivers vurdering af, at lovforslaget vil have positive økonomiske konsekvenser for det offentlige og erhvervslivet. Med lovforslaget bliver der pålagt turistvirksomhederne et enormt bureaurati, som med stor sandsynlighed både vil ramme eksisterende turistaktører og potentielle iværksættere i en grad, at det vil føre til mindre turisme.

Qeqqata Kommunia kan i principippet godt forstå tanken om at indtægter fra turismen skal forblive i Grønland. Dog vurderer Qeqqata Kommunia at man risikerer at miste fremtidige udenlandske investeringer i turismen, såfremt der indføres bopælspligt i Grønland for 67% af virksomhedsejere indenfor turismen. Dette er ikke realistisk for kommunen, da turismeoperatørerne ikke har samme muligheder for at kunne optage ligeledes fiskere med kvoter til mange værdier.

I Kangerlussuaq risikerer man således en meget væsentlig nedgang i turismen, som kan føre til at lokalsamfundet kollapser, da det aktuelt er udenlandske turistaktører, der bringer turister til området og som står for en meget stor del af økonomien. Den største aktør indenfor turisme i Kangerlussuaq er Albatros, en aktør der har den fornødne økonomiske kapacitet til at kunne servicere en aktiv udnyttelse af landingsbanen i Kangerlussuaq i fremtiden. Naalakkersuisut valgte at sælge Hotellet i

Qeqqata Kommunianut saaffiginnitlogartassaaq, inunnut ataaasiakkaanut pinani.
Henvendelse bedes adresseret til Qeqqata Kommunia og ikke til enkelpersoner.

Kangerlussuaq i 2023, og hvis Naalakkersuisut havde til hensigt at indføre et begrænsende turismelov, virker det modstridende i forhold til hotelsalgets hensigter.

Turismeloven vil også få negative konsekvenser for heli-skiing i Maniitsoq, et erhverv der er omsætningsgivende for helikopterchartring, overnatninger i hoteller samt for chartring af både. Antal lokale operatører der udbyder heli-skiing er allerede begrænset og Naalakkersuisut bør i første omgang styrke knowhow for heli-skiing for potentielle lokale aktører, inden man indfører bopælspligt for virksomhedsejere.

Endelig bør lovgiver overveje forslagets afsmittende effekt på andre sektorer, hvor udenlandske investorer risikerer at stoppe deres investeringer i Grønland af frygt for, at deres sektor er den næste, der bliver ramt af bureaukrati, udelukkelse og forskelsbehandling. Verden over bliver der gjort en stor indsats for at tiltrække udenlandske investeringer, da disse skaber udvikling, arbejdspladser, løfter kvaliteten og danner grundlag for videns udveksling. Dette bør Grønland ikke lukke ned for.

Derudover anbefales lovgiver at sikre sig, at forslaget ikke strider imod anden lovgivning så som f.eks. Planlov og Selskabslov samt Grundlovens § 73 og artikel 2 i 4. Tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Endelig bemærkes det, at kommunen ikke har ressourcer til at løfte yderligere arbejdsopgaver, uden at der medfølger bevillinger til nye års værk.

Malik Berthelsen
Borgmester i Qeqqata Kommunia

Tupema Rix
Teknik- og Miljø Chef

Konkrete bemærkninger til lovforslaget

Til § 1

Stk. 1 og 2: Det anbefales, at genbesøge formuleringerne – også i bemærkningerne – henset til deres meget vidtgående karakter. Lovgiver anbefales i den forbindelse at sammenholde med Planloven. Ligesom der bør tages højde for, at der i Grønland helt grundlæggende gælder en fælles ejendomsret.

Stk. 3: Det anbefales at angive korrekt lov nummer.

Stk. 4: Det anbefales at genbesøge formuleringen i bemærkningerne, da det er uklart, om det er hele brancher eller konkret turistvirksomhed, der kan undtages fra kravet om autorisation, og hvad der eksempelvis er forbundet med ”uforholdsmæssige administrative byrder”. Dette med henblik på at skabe gennemsigtighed i lovgivningen. Det kan eksempelvis overvejes at fastsætte en beløbsgrænse, så f.eks. turistvirksomheder under en vis indkomststørrelse er undtaget.

Til § 2

Stk. 1: Det er uklart om der menes den samlede økonomiske aktivitet for landet eller den enkelte virksomhed. Det er ligeledes uklart, om detailbranchen bliver omfattet, hvis deres omsætning består af f.eks. salg af olie og fødevarer til krydstogtskibe.

Stk. 3: Skal definitionen af ”turist” læses således, at f.eks. en person bosat i Nuuk, der afholder ferie i Nuuk ikke er at betragte som turist, hvis denne benytter en lokal turistoperatør til at sejle ind i fjorden? Og er det i dét tilfælde turistvirksomhedens ansvar at tjekke turistens normale opholdssted med henblik på at kunne afgøre om der reelt er tale om en turist i denne Inatsisartutlovs forstand?

Det anbefales eventuelt at føje yderligere definitioner til bestemmelsen. Eksempelvis ”sikkerhedsplan”, ”beredskabsplan” og ”risikovurdering”, således at definitionen af disse begreber løftes ud af den konkrete lovparagraf og dermed bidrager til en mere læsevenlig lovtekst.

Til § 3

Det anbefales, at bestemmelsen omformuleres med henblik på at angive flest mulige klare og objektive kriterier for opnåelsen af en autorisation, således at turistvirksomhederne har mulighed for at indrette deres forretning efter de gældende regler. Det samme gælder for så vidt vilkårene for en autorisation. Kriterier og vilkår kan overvejes reguleret i bekendtgørelsесform, der sendes i høring parallelt med lovforslaget, således at turistbranchen ved hvilke overvejelser lovgiver gør sig og hvordan lovgiver har tænkt sig at administrere.

Stk. 5: ”Bortfald uden varsel” men vel ved forudgående høring, jf. forvaltningslovens bestemmelser om partshøring. Lovbemærkningerne bidrager ikke med afklaring.

Stk. 7: Autorisations regimet giver vel kun mening, såfremt det er offentligt tilgængeligt, dvs. en ”skal” bestemmelse.

Til § 4

Det anbefales, at bemærkningerne til et lovforslag anvendes til at uddybe den konkrete lovbestemmelse – ikke gentage dets indhold – således at bemærkningerne kan anvendes som

retskilde i fortolknings øjemed. Det anbefales videre, at ”særlige tilfælde” defineres yderligere. Det bør videre overvejes at angive, hvordan der kan ansøges om dispensation, dispensationskriterier og om klageadgang ved afslag her på.

Til § 5

Det anbefales at slette ”vurderer”, da det alene er de nødvendige oplysninger til brug for myndighedsbehandlingen, som kan indhentes. Det er således ikke en skønsmæssige vurdering, hvad der er nødvendige oplysninger.

Stk. 2: Det anbefales, at lovforslaget overholder persondataloven.

Til § 6

Det anbefales, at kravene til og procedurerne for udstedelse af autorisationen fremgår klart eller at der som nævnt i tillæg til denne Inatsisartutlov udarbejdes en autorisations bekendtgørelse, som sendes i høring parallelt, således at turistvirksomheden har mulighed for at indrette sig efter gældende autorisationskrav og vilkår.

Det er uklart hvad bemærkningen til bestemmelsen dækker over med formuleringen om, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler til en ”konkret turistvirksomhed”, herunder hvorvidt der menes en helt konkret virksomhed eller mere generelt en turistbranche. Ved ønske om indførelse af særegler bør man være ekstra opmærksom på ligebehandlingsprincippet og forbuddet mod diskrimination, herunder at eventuel forskelsbehandling har hjemmel, er proportionel og kan begrundes i tungtvejende samfundsmæssige hensyn.

Til § 7

Det anbefales, at en eventuel delegation af kompetencer til at administrere autorisationsordningen mv. indeholder en klageadgang til Naalakkersuisut med henblik på at sikre, at området administreres forvaltningsretligt korrekt, efter lovens formål og ud fra en ensartet praksis.

Til § 8

Stk. 1: Det bemærkes, at bestemmelsen med ordlyden ”kun” går videre end koalitionsaftalens, da eneret (”kun”) er mere vidtgående end ”forrang”. Ved eneret udelukkes eksempelvis også udenlandske turistvirksomheder – også i det tilfælde hvor der ikke er en eneste grønlandske virksomhed, der ønsker eller kan tilbyde en tilsvarende aktivitet.

Til § 9

Det er uklart, hvordan bestemmelsen vil sikre, at turistvirksomheden reelt ejes og drives med hjemsted i Grønland.

Lovgiver kan overveje, at tage afsæt i de gældende regler for selskabers skattepligt til Grønland. Samtidig bør lovgiver sikre sig, at lovforslaget er i overensstemmelse med selskabslovgivningen, herunder forholde sig til om det er tilladeligt at fastlægge selskabsejers tilhørsforhold til et bestemt land. Det bemærkes, at eksempelvis Erhvervsstyrelsen i Danmark ikke betragter grønlandske selskaber som udenlandske som følge af rigsfællesskabet.

Til § 10

Det anbefales, at bestemmelsen omformuleres til et mere tydeligt juridisk sprogbrug. Der kan hentes inspiration fra formulering af anden lovgivning.

Stk. 1: Lovgiver anbefales at overveje graden af bureaucrati man pålægger for eksempelvis lokale hundeslædekuskes eller bådoperatører udarbejdelse af sikkerheds- og beredskabsplaner samt risikovurderinger.

Stk. 3: Det anbefales, at en sikkerhedsplan alene opdateres, når det er nødvendigt jf. ovenstående hensyn til eksempelvis hundeslædekuske, lokale bådoperatører eller andre enkeltmandsvirksomheder, der driver turistvirksomhed i mindre skala og ikke har ressourcer til omfattende administration.

Til § 11

Det er yderst vidtgående at pålægge et objektivt erstatningsansvar og bestemmelsen rammer meget bredt, hvilket må give anledning til bekymring om motivationen til overhovedet at drive turistvirksomhed – ikke mindst blandt de mindre turistaktører. Det kan eventuelt afdækkes om øvrig lovgivning ikke allerede er dækkende, herunder sølov, miljølov og luftfartslov samt eventuelt produktansvarslov.

Til § 12

Bestemmelsen forudsætter, at der findes forsikringsselskaber, som kan/vil tilbyde et forsikringsprodukt. Hvad stiller eksempelvis en hundeslædekusk op, hvis der ikke er et forsikringsselskab, som ønsker at dække objektivt erstatningsansvar ved hundeslædekørsel med turister? Er vedkommende så udelukket fra at opnå en autorisation, når intet forsikringsselskab kan tilbyde at tegne den forsikring. I så fald vil det ødelægge forretningen for alle lokale grønlandske kuske i Kangerlussuaq og Sisimiut og dermed vil kommunen miste en væsentlig turistattraktion.

Til § 13

Det anbefales, at krav til bæredygtighed gøres så objektive og konkrete som muligt igen med hensynet til indrettelse og efterlevelse for øje, jf. bemærkningerne til § 3 og § 6 ovenfor.

Til § 14

Det anbefales at udarbejde en autorisations bekendtgørelse, der behandles parallelt med lovforslaget, således at man også ved, hvad en autorisation koster, jf. bemærkningerne til § 3 og § 6 ovenfor.

Til § 15

Der anbefales et juridisk sprogbrug – frem for ”Naalakkersuisutmedarbejderen”. Eksempelvis ”Myndighederne efter loven eller personer, der er bemyndiget hertil, har mod behørig legitimation...” Der kan endvidere tilføjes ”Turistaktøren skal så vidt muligt have et forudgående varsel før adgangen foretages”. Ligesom mistanke-kravet kan overvejes indsat i lovteksten – fremfor bemærkningerne. Hensem til at boligens ukrænkelighed er en grundlovsbeskyttet rettighed.

Til § 16

Det bemærkes, at der i bemærkningerne henvises til, at [...] ”bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 17, stk. 1, nr. 5, hvorefter der kan pålægges bøde” Denne bestemmelse ses ikke i lovforslaget.

Såfremt lovgiver rettelig mener at henvise til forslagets § 18, stk. 1, nr. 5, hvorefter der kan ”idømmes” en bøde skal det bemærkes, at ”idømmelse” af en bøde sker ved domstolene jf. magtens tredeling. Mens ”pålæg” af en bøde må antages at være et administrativt bødeforlæg. Det er lidt uklart, hvad der er lovgivers intention, jf. det divergerende ordvalg i bemærkningerne til § 16.

Til § 17

Det er særdeles vidtgående, at give myndighederne adgang til at ”begrænse færden og ophold i områderne”. Ligesom det er uklart hvad formålet er med bestemmelse, hvordan lovgiver påtænker, at kommunerne skal bidrage, hvordan bestemmelsen skal administreres i praksis og hvorfor bestemmelsen overhovedet er en del af et generelt lovforslag om turisme.

Det er endvidere kommunens vurdering, at lovforslaget slet ikke spiller sammen med Selvstyrets lovbekendtgørelsen af Inatsisartutlov om planlægning og arealanvendelse nr. 4 af 25. januar 2024 (Planloven), som efter § 1, stk. 1 hhv. stk. 3, netop har til formål at beskytte naturen og fremme en erhvervsmæssig og miljømæssig bæredygtig udvikling, gennem detaljeret fysisk regulering af områders anvendelse i både byer, bygder og det åbne land. Med Planlovens kommunalplanlægningen inddeler kommunerne, iht. Planloven §§ 17-19, allerede i detaljerede delområder for iht. erhvervsområder, rekreative områder, friholdte områder, vildmark med yderligere mulighed for nærmere bestemmelserregulerende restriktioner, zoneinddeling og præcisering for både specifik anvendelse og bestemt formål, herunder adgang og kriterier til delområder og zoner mv. Med den seneste planlovsændring åbnes endda yderligere op for, at kommunerne selv kan udvide definitioner og nye kriterier for delområders specifikke anvendelser og formål med tilhørende detaljerede bestemmelser efter behov.

Dette forslags § 17 er derfor helt unødvendigt, da områders fysiske inddeling og kriterier som nævnt allerede er en væsentlig del af kommunernes forvaltning af Planloven, og forslagets § 17 vil derfor underminere Planlovens regulerende hovedrolle i den kommunale planlægning.

Såfremt man ønsker at regulere en bestemt branche eller turismevirksomhed kan man overveje at fastsætte objektive kriterier så som formueforhold, årlig indkomst, antal ansatte osv. Eller overveje om der allerede findes mere relevant hjemmel ud fra de hensyn, man primært ønsker at varetage.

Det bemærkes endvidere, at efter artikel 2, stk. 1, i 4. Tillægsprotokol til EMRK, skal enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, have ret til inden for dette område at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted. Der kan efter artikel 2, stk. 3 gøres indgreb i denne ret, såfremt indgrebet er i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at opretholde den offentlige orden, for at forebygge forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Det anbefales, at lovgiver sikre sig, at bestemmelsen i lovforslaget ikke strider med EMRK, og at lovgiver anvender bemærkningerne til at uddybe sin fortolkning af, hvordan indgrebet er proportionelt ud fra de beskrevne hensyn jf. ovennævnte.

Til § 18

Såfremt lovgiver mener, at det er nødvendigt for myndighedernes opgavevaretagelse efter denne Inatsisartutlov at kunne sikre, at udstedte påbud rent faktisk bliver overholdt, jf. bemærkningerne til § 18 kan det anbefales, at man udformer bestemmelsen som administrativt bødeforlæg. Se til inspiration evt. § 62 i Planloven. Et påbud, der først skal vandre igennem domstolssystemet for at bøden kan idømmes, har det med at miste sin adfærdskorrigerende virkning.

Til § 19

Det anbefales tillige, at der indføres en administrativ rekursadgang til eksempelvis et nævn, således at Naalakkersuisut ikke er første og sidste administrative instans.

Til § 20

Det er uklart, hvad der menes med ”lovlig” henset til, at der for nuværende ikke eksisterer en turismelov. Herudover er det en kort overgangsperiode henset til, at kriterierne for udstedelse af autorisationen, autorisationsvilkår, dispensations- samt klageadgang ikke er fastlagt nærmere i eksempelvis en bekendtgørelse.

Overgangsbestemmelsen syntes endvidere meget kort ikke mindst henset til, at mange turistvirksomheder allerede vil have investeret millioner i deres planer mange år frem. Lovgiver anbefales at forholde sig til om bestemmelsen er i overensstemmelse med Grundlovens § 73, der fastslår at ejendomsretten er ukrænkelig, herunder foretager en vurdering af, hvorvidt der kan blive tale om ekspropriation.